

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.0.06.29-019.01.13-1129

23/03/2012

Konu : Adi ortaklık mükellefiyeti

İlgi dilekçenizde;vergi kimlik numaralı kurumlar vergisi mükellefi olarak, dilekçe ekinizde yer alan sözleşme ile adlı gerçek kişi ile kurulacak adi ortaklık mükellefiyetinize ilişkin Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

Adi ortaklıklar Borçlar Kanunu'nun 520-541'inci maddelerinde düzenlenmiştir. Anılan Kanun'un 520'inci maddesinde adi ortaklık, iki veya daha fazla kişinin, bir sözleşmeye dayanarak, ortak bir amaca ulaşmak için emek ve mallarını birleştirmesi olarak tanımlanmıştır. Adi ortaklıkların tüzel kişiliği olmadığı gibi gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olmaları da söz konusu değildir. Adi ortaklık olarak faaliyette bulunulması halinde, ortaklığa stopaj ve katma değer vergisi mükellefiyeti tesis ettirilmektedir. Adi ortaklıkların ortaya çıkan kâr veya zararı, adi ortaklığı oluşturan ortaklar tarafından hisseleri oranında kendi kazançlarına dahil edilerek vergilenmektedir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 2'nci maddesinin yedinci fıkrasında; maddede yazılı kurumların kendi aralarında veya şahıs ortaklıkları ya da gerçek kişilerle, belli bir işin birlikte yapılmasını ortaklaşa yüklenmek ve kazancını paylaşmak amacıyla kurdukları ortaklıklardan bu şekilde mükellefiyet tesis edilmesini talep edenler iş ortaklığı olarak tanımlanmış ve bunların tüzel kişiliklerinin olmamasının mükellefiyetlerini etkilemeyeceği belirtilmiştir.

1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nin "2.5.2" bölümünde, kurulacak olan iş ortaklığının kurumlar vergisi mükellefi sayılabilmesi için taşıması gereken unsurlar belirtilmiş olup, bu unsurları taşımak kaydıyla iş ortaklıklarının her türlü iş için kurulabileceği belirtilmiştir.

Aynı Tebliğ'in "2.5.3" bölümünde de,

"Kurumlar, dilerlerse Borçlar Kanuna göre adi ortaklık veya Kurumlar Vergisi Kanununa göre iş ortaklığı şeklinde ortaklıklar oluşturarak faaliyet gösterebilmektedirler.

Adi ortaklıklar, kurumlar vergisi mükellefi olmamalarına rağmen katma değer vergisi mükellefi olmaları nedeniyle ayrı defter tutabilmektedirler. Ortaklar ise dönem sonlarında ortaya çıkan kar veya zararı, ortaklıktaki hisseleri oranında paylaşarak kendi hesaplarına dahil etmektedirler.

İş ortaklıkları ise Kurumlar Vergisi Kanununda ayrı bir kurum olarak değerlendirilmekte ve kurumlar vergisi mükellefi olarak sayılmaktadırlar. İş ortaklıklarının faaliyetinden doğan kazanç, kurumlar vergisine tabi tutulmakta ve vergi sonrası kazanç ortakların hisselerine göre ortaklara dağıtılmaktadır." açıklamaları yapılmıştır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, şirketiniz ile ...'nın arasında kurumlar vergisi mükellefiyeti tesis edilmeksizin adi ortaklık kurulması halinde, adi ortaklığa ilişkin katma değer vergisi ve muhtasar beyanname yönünden mükellefiyet tesisi gerekmekte olup, adi ortaklıktan elde edilen kâr veya zararın, ortaklıktaki hisseleriniz oranında paylaşarak; şirketiniz tarafından kurum kazancına dahil edilmek suretiyle, gerçek kişi ortak tarafından da ticari kazançla ilişkin genel esaslar çerçevesinde beyan edilerek vergilendirilmesi gerekmektedir.

Öte yandan, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 176'ncı maddesinde tüccarların defter tutma bakımından ikiye ayrıldığı; I. sınıf tüccarların bilânço esasına göre, II. sınıf tüccarların ise işletme hesabı esasına göre defter tutacakları hükme bağlanmış olup, Gelir Vergisi Kanunu'nun 38 ve 39'uncu maddelerinde ise bilânço ve işletme hesabı esasına göre ticari kazancın nasıl tespit edileceği düzenlenmiştir.

Yine Vergi Usul Kanunu'nun 177'nci maddesinde bilanço esasına göre defter tutacak olan I. sınıf tüccarlar; 178'inci maddesinde ise işletme hesabı esasına göre defter tutacak olan II. sınıf tüccarlar tadada bağlanmıştır.

Buna göre, Vergi Usul Kanunu'nun 177'nci maddesinin birinci fıkrasının 4 numaralı bendinde yer alan "...her türlü ticaret şirketleri (adi şirketler iştirak neveleri yukarıdaki bentlerden hangisine giriyorsa o bent hükmüne tabidir.)" hükmü uyarınca, adi ortaklığın faaliyet türünün, mezkur maddenin birinci fıkrasının 1, 2 ve 3 numaralı bentlerinden birine girmesi durumunda I. sınıf tüccar olarak bilânço esasına göre defter tutması gerekmektedir. Yine aynı maddenin birinci fıkrasının 6 numaralı bendine göre faaliyet türü, söz konusu bentlerden birine girmese dahi tercih etmesi durumunda bilânço esasına göre defter tutması mümkündür.

Diğer yandan, Vergi Usul Kanunu'nun ikinci sınıf tüccarlara ilişkin 178'inci maddesinin birinci fıkrasında belirtildiği üzere, 177'nci maddede yazılı olanların dışında kalanlar işletme hesabı esasına göre defter tutacaklarından, şartlarını taşıması halinde, adi ortaklığın işletme hesabı esasına göre defter tutabileceği tabiidir.

Bu açıklamalar ışığında, bilanço esasında; yevmiye defteri, defterikebir, envanter defteri, işletme hesabı esasında ise işletme hesabı defteri tutulması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.